

З розвитком діяльності в області впровадження екологічних інновацій безпосередньо пов'язуються можливості отримання ряду конкретних переваг у вирішенні не тільки екологічних, але і економічних і соціальних проблем. Наприклад підвищення конкурентоспроможності продукції, вихід на зовнішні ринки збуту, збереження довкілля, підвищення якості життя населення сільських територій [4].

Безперечно, екоінновації специфічний пласт досліджень, можна навіть сказати один з найважчих, бо кожне навіть маленьке впровадження може мати великі наслідки.

Список використаних джерел

1. Айсель Ізмаїл гизи Н., Зайченко М. Екологічні інновації: підтримка сталого розвитку процесів, продуктів та послуг. Економіка та суспільство, № 46. 2022. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-37>

2. 10 найкращих тенденцій, технологій та інновацій у сільському господарстві за 2022 рік. URL: <https://mind.ua/publications/20250592-10-najkrashchih-tendencij-tehnologij-ta-innovacij-u-silskomu-gospodarstvi-za-2022-rik>

3. Інновації в сільському господарстві та збереженні екосистем на півночі України. United Nations Development Programme. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/innovatsiyi-v-silskomu-hospodarstvi-ta-zberezhenni-ekosystem-na-pivnochi-ukrayiny>

4. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава 22 червня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 204 с.

5. Шибасва Н.В., Бабан Т.О. Роль інноваційних технологій у прискоренні глобальної трансформації аграрної сфери на принципах сталого розвитку. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2020. С. 345-362.

УДК 631.1:338.43

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОІННОВАЦІЙ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Бабан Т.О. к.е.н., доцент, Титаренко М.Ю. здобувач ВО

Державний біотехнологічний університет

У роботі визначено роль екоінновацій у розвитку вітчизняного сільського господарства, визначено основні напрямки розвитку та впровадження екоінновацій, окреслено основні ефекти від впровадження екоінновацій у вітчизняному сільському господарстві.

Останніми роками в сільському господарстві з'явилися величезні інновації, які перетворюють галузь на більш ефективну та сталу, вагоме місце серед яких займають екоінновації. Акцент на екологічність всіх сфер діяльності це не просто тенденція, а стратегічно важливий аспект для збереження ресурсного потенціалу Землі, адже з кожним століттям кількість населення у

світі зростає, тому антропогенне навантаження збільшується. Галузь сільського господарства є доволі ресурсозатратною, через інтенсивну експлуатацію ґрунтів під час ведення сільського господарства, виникає ряд проблем, які потребують вирішення.

Основні проблемами, які найчастіше виникають під час ведення сільського господарства поділяють на екологічні, економічні та законодавчі.

Якщо говорити про екологічні проблеми, то вони включають такі процеси як:

Деградація ґрунтів, що впливає на фізичні та хімічні властивості ґрунту, змінюючи їх структуру, склад та властивості;

Антропогенне забруднення земель різними видами відходів;

Надмірна інтенсифікація сільськогосподарських угідь;

Втрата родючості ґрунтів;

Неправильне використання земель у відповідності до їх цільового призначення;

Втрата біорізноманіття та структурні зміни в екосистемах;

Глобальне потепління.

Екоінновації – це технологічні впровадження, які забезпечують процеси ведення сільського господарства із мінімальним впливом на екологічний стан. Впровадження екоінновацій є одним із напрямків забезпечення раціонального землекористування, метою якого є економічно вигідне використання земель із найменшим впливом на навколишнє середовище. Екоінновації потребують популяризації та фінансових вкладень, тому розвиток нових екологічних технологій у сфері сільського господарства залежить від економічного підґрунтя землевласників. Для стимулювання впровадження екологічних інновацій варто звернути увагу на державну підтримку. Саме розвинені країни мають тенденцію до інтенсивного переходу на екологічну техніку, наприклад використання сільськогосподарських машин, які частково або повністю працюють від електрики.

Також до екоінновацій можна віднести нові методи обробітку ґрунту, які мають на меті максимальне збереження фізичних властивостей ґрунтів, бо наприклад, під час процесу оранки сільськогосподарських угідь ґрунт піддається вітровій ерозії, внаслідок якої втрачаються найменші частинки складу ґрунту, відповідно змінюється його структура, що може призвести до різних процесів, одним із яких є переущільнення, тому запроваджені такі стратегії обробітку, як: нульовий обробіток, мінімальна обробка, мульчування, біологізація ґрунту та агрофорести.

До екоінновацій відноситься також точне землеробство, яке є ще одним важливим нововведенням у сільському господарстві. Точне землеробство передбачає новітні технології, такі як супутникове картографування чи зображення з дронів, а також датчики ґрунту для оптимізації використання ресурсів і застосування хімікатів. Ця технологія дозволяє виробникам зосередитися на конкретній ділянці поля, щоб внести лише необхідну кількість гербіцидів і пестицидів. Завдяки подальшому розвитку точного землеробства

фермери зможуть підвищити врожайність, дотримуючись екологічно чистих практик, таких як зменшення використання води та добрив.

Вертикальне землеробство в закритих приміщеннях – це екоінноваційна концепція, яка передбачає вирощування сільськогосподарських культур у закритих приміщеннях без впливу на ґрунт. Метою концепції є економія простору, зменшення використання води та сприяння сталому сільському господарству. Керівники сільськогосподарських підприємств також можуть контролювати навколишнє середовище, створюючи цілорічний сільськогосподарський сезон; ця технологія високо цінується в місцях із суворими погодними умовами або обмеженим простором. Гідропоніка та аеропоніка є додатковими інноваціями в техніці вертикального землеробства в закритих приміщеннях, яка використовує насичену поживними речовинами воду для вирощування сільськогосподарських культур. Спосіб усуває ерозію ґрунту та запобігає витраті води.

Ще одне нововведення, яке впливає на екологічність ведення агробізнесу – це очищення стічних вод. Стічні води є важливою проблемою, оскільки вони містять токсичні речовини та високий рівень органічних речовин, які можуть завдати шкоди культурам і ґрунтам. Щоб вирішити цю проблему розглядається можливість використання систем очищення стічних вод із замкнутим циклом. Ця технологія може очищати стічні води на місці та направляти їх назад на сільськогосподарські культури. Інновація допомагає зменшити залежність від ресурсів прісної води та підтримує стійке сільське господарство.

Отже, екоінновації відіграють важливу роль у сталому сільському господарстві, тому уряд України має акцентувати увагу на запровадженні новітніх технологій, які матимуть мінімальний вплив на навколишнє середовище, зберігаючи головний ресурс для ведення сільського господарства – ґрунт.

Список використаних джерел

1. Інновації – в сільське господарство та збереження природи України. necu.org.ua. URL: <https://necu.org.ua/innovatsiyi-v-silске-hospodarstvo-ta-zberezheniya-pryrody-ukrayiny/> (дата звернення: 16.05.2024).

2. Цибуляк А. Екологізація сільського господарства в умовах глобалізації. Агросвіт. 2016. Т. 1, № 9. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/9_2016/8.pdf (дата звернення: 16.05.2024).

3. Innovation in Agriculture: 6 Agricultural Innovations That Will Have an Impact on the Management of Farming. millerchemical.com. URL: <https://www.millerchemical.com/blog/innovation-in-agriculture-6-innovations-that-will-have-an-impact-on-farm-management/> (date of access: 16.05.2024).